

Sak 6: Bør vi ha uravstemning om ledermodellen i De Grønne?

Meldt inn av: Torkil Vederhus (medlem)

Bakgrunn

En uravstemning er altså en tidsbegrenset elektronisk avstemning hvor alle medlemmer har stemmeret i et spørsmål med klare alternativer. I følge vedtektene kan man viktige saker i partiet sendes ut til uravstemning:

15.1. Viktige saker kan sendes ut til uravstemning blant medlemmene, dersom det kreves av landsmøtet, landsstyret eller lokallag som til sammen representerer 25 % av medlemmene.

Oslo MDG har over 25% av medlemmene, og et vedtak hvor representantskapet i Oslo MDG ber om uravstemning vil derfor medføre at en sak skal sendes ut til uravstemning blant medlemmene. Uravstemninger er i følge kontrollkomiteen bindende, og kan endre vedtektene.

Talspersonmodellen er unik for De Grønne i Norge. Den skaper også debatt internt. Det er helt sikkert at et forslag om endring av ledermodell vil behandles på landsmøtet til Miljøpartiet De Grønne våren 2018. Jeg mener derfor representantskapet bør diskutere hvorvidt vi bør be om en uravstemning om spørsmålet, slik at alle medlemmer får diskutert spørsmålet. Sentralstyret har diskutert spørsmålet og foreslår at man istedet gjennomfører en medlemsundersøkelse i forkant av landsmøtet hvor spørsmålet behandles.

Ikke en diskusjon om ledermodell

Denne saken er altså ikke ment som en diskusjon rundt ledermodell. Der har det kommet to gode innlegg for/mot i Minerva de siste dagene:

- For ledermodell: <https://www.minervanett.no/talspersonmodellen-mdg-bor-avvikles/>
- For talspersonmodell: <https://www.minervanett.no/mdg-ma-beholde-to-talspersoner-handler-likestilling-forde-ling/>

Argumenter for uravstemning

Spørsmålet om ledermodell er essensielt for partiets identitet

Det er medlemmene som forvalter partiets identitet, en uravstemning vil derfor sikre at dette er et bevisst valg hvor vi er trygge på at dette er noe flertallet i partiet vil. Vedtektsvoteringer på landsmøtet vil det alltid være mulig å diskutere om er tilfeldige utfall av hvilke delegater som hadde tid/mulighet til å delta.

Å spørre alle medlemmer er en uravstemning

Sentralstyret har foreslått å heller gjennomføre en medlemsundersøkelse som er eksplisitt rådgivende. En slik medlemsundersøkelse vil i praksis se helt lik ut, men resultatet vil ikke

binde landsmøtet. Det betyr at medlemmene har mindre makt og landsmøtet mer. Det kan skape en følelse av avmakt og distanse hos medlemmene som vi er avhengige av å engasjere i den grønne bevegelsen.

Endring av ledermodell på landsmøtet farges av kandidater

Landsmøtet velger våre øverste tillitsvalgte, det er tilnærmet umulig å få en debatt om ledermodell på landsmøtet uten at man også nevner de aktuelle kandidatene til vervene. Dette kan delvis løses ved at vedtektsendringer ikke trår ikraft umiddelbart, men at man på det kommende landsmøtet velger talspersoner uansett. Problemet vil likevel dukke opp.

Det praktiske bør kunne løses i god tid

Gjennomføring av uravstemning er ikke teknisk vanskelig, og gjennomføres jevnlig i andre partier, f.eks. i Oslo Høyre. En uravstemning bør avholdes i god tid før landsmøtet. Landsstyret må i følge vedtektene vedta retningslinjer for uravstemning, disse trenger ikke være kompliserte og kan basere seg på forslaget til kontrollkomiteen:

- 1) Uravstemmingar kan brukast i alle typar saker.*
- 2) Alle uravstemmingar som oppnår nok deltaking blir bindande.*
- 3) Resultatet av i uravstemming gjeld til det endrast av landsmøtet eller ei ny uravstemming.*
- 4) Det nyttast allminneleg fleirtal i uravstemmingar, uansett sak.*
- 5) Uravstemningsdokumentet må innehalda eintydige valalternativ og ei klar skildring av korleis resultatet vil bli følgt opp.*

Hvis landsstyret ikke har tid til fysisk møte i tide til å ha retningslinjer på plass bør disse kunne behandles pr epost.

En endring av ledermodell vil være avklart i god tid allerede før neste landsmøte

Med en uravstemning hvor resultatet er at man går over til ledermodell vil det være avklart i god tid før landsmøtet hvilken ledermodell partiet skal ha framover og hvilke roller vi skal velge på landsmøtet. Det beste tidspunktet i løpet av en 4-årsperiode for en slik endring er året etter stortingsvalg. Ved vedtektsendring på landsmøtet vil det være rotete å velge leder på neste landsmøte, men en uravstemning gjør det mulig å få til en overgang allerede neste år.

Argumenter mot uravstemning

Landsmøtet er bedre egnet til vedtektsendringer

Til landsmøtet har man god tid til å forberede seg i lokallag, man har gode krav for å gjøre store endringer i organisasjonene og får en strukturert debatt både i forkant av og på selve møtet. Dermed har man sikret at partiet gjør en gjennomtenkt beslutning i så viktige spørsmål som hvordan vi skal organisere ledelsen av partiet

Vi har ikke tid til å gjennomføre en god uravstemning for første gang

Landsstyret har ikke laget retningslinjer for uravstemning, og har dårlig tid til å få laget slike retningslinjer hvis man skal ha uravstemning tidlig i 2018.

Et knapt flertall av medlemmene kan gjøre store endringer

Kravet til vedtektsendringer er $\frac{2}{3}$ flertall på landsmøtet, mens i uravstemninger vil et knapt flertall av medlemmene som bruker stemmeretten få gjennomslag. Det kan gi utslag hvor en liten andel av partiets medlemmer har fått trumfet igjennom en radikal endring av organisasjonen.

Spørsmålet om ledermodell egner seg ikke for uravstemning

Uravstemninger bør reserveres til politiske spørsmål ikke spørsmål om hvordan vi organiserer oss. Medlemmene er med i partiet pga. politikken, ikke pga. organisasjonen, og man bør derfor reservere slike virkemidler til det.

Oslo MDG sitt representantskap bør ikke trumfe igjennom uravstemning

Selv om Oslo MDG har over 25% av medlemmene er spørsmålet om uravstemning noe som aller helst bør forankres i landsstyret, og ikke tvinges igjennom av R-møtet.

Forslag til vedtak

Jeg ser tre alternative vedtaksforslag:

- 1) Oslo MDG ber om at det avholdes uravstemning i god tid før landsmøtet om hvorvidt Miljøpartiet De Grønne skal ledes av én leder eller to talspersoner.
- 2) Oslo MDG mener det bør avholdes uravstemning om hvorvidt Miljøpartiet De Grønne skal ledes av én leder eller to talspersoner, men **at dette er opp til landsstyret.**
- 3) Oslo MDG mener at det bør velges to talspersoner på landsmøtet 2018, uavhengig av eventuelle vedtektsendringer på landsmøtet.